

CHRISTELIJK RESIDENTIE MANNENKOOR

Aangepast 24 mei 2007

door
Peter Willemse
oud-eindredacteur
CRM Nieuws

Solisten bij CRM

Er kan door verschillende mensen en vanuit verschillende gezichtshoeken naar de geschiedenis van ons koor worden gekeken. Dat heeft een nadeel, want sommige gebeurtenissen worden dubbel beschreven. Het voordeel is, dat er andere details gemeld worden. In dit artikel worden de medewerkers belicht vanaf 1963 tot 1982.

HET is misschien wel eens aardig om te zien wie er als solist bij CRM hebben gezongen of gespeeld. Wanneer je meer dan 45 jaar lid bent van ons mannenkoor en de gestreepte broek, de grijze das, het donkerblauwe pak en de smoking ervaren hebt (weet u het nog: de smokings van de Macro en later van Mooiman), dan komen onwillekeurig herinneringen naar boven.

Verleden tijd

We denken dan aan de vele concerten, die nu verleden tijd zijn, en die wij met veel en soms ook met minder succes in binnen- en buitenland gaven. Laat ik maar beginnen in 1963, toen na Rocus van Yperen (de strenge dirigent), Arie Pronk als dirigent werd gekozen. Een grotere tegenpool was niet denkbaar. Jongens, hoe groter het koor, des te mooier het is. Word lid van CRM! Dat was Arie, de man van de massazang. Weet u het nog? Op 30 april 1964 traden we op met Elfriede Beijer, Mieke Telkamp en het Radio Philharmonisch Orkest. Met Kerst waren Krijnie Poot en Henry Blackmon de solisten.

Caroline Kaart

CRM NIEUWS
SPECIAL
CRM 80 JAAR

10

'My boys' van Caroline Kaart

In die tijd werden wij begeleid door Feike Asma, Piet van Egmond en Mees van Huis. Een jaar later presenteerde Caroline Kaart

(my boys) zich. In de Julianakerk zongen wij met de hoboïsten Maarten Kerres en Pim den Hollander. In 1966 kwam Jan van Weelden als vaste begeleider bij CRM. Zijn eerste optreden was in de Oude Kerk te Scheveningen. In dat jaar zong de sopraan Nettie Bos bij ons in de Kurzaal. Na een paar prachtige concerten in de Ahoyhal van Rotterdam met Gerard Hengeveld, Jan van Weelden en Jo Vincent gingen wij met Arie Pronk al gauw over naar De Doelen. Wij waren het eerste mannenkoor dat daar heeft proef gezongen voor de techneuten van o.a. Philips om de klank van de Doelenzaal te testen. Trots dat wij waren! (*Lees ook 5.2, red.*)

Het eerste grote kerstconcert voor bejaarden en gehandicapten was op 25 en 26 november 1966 met Caroline Kaart en de gospelgroep uit 's-Gravenzande, The Four Sounds.

In 1967 jubileerde CRM. Wij bestonden 40 jaar en dat werd gevierd met een receptie in de Javastraat van Den Haag. Aan het concert, dat ter ere van dit jubileum werd gegeven, werkten Christian Bor (viool), Rina Cornelissens (sopraan) en Marian Dieleman (alt) mee. De begeleiding was in handen van Musica, een orkest met Jan Out als dirigent.

Op dat concert werden o.a. de Apocalypse van Marius Monnekendam, Die Almacht van Franz Schubert en de Alt Rhapsodie van Johannes Brahms uitgevoerd. In 1968 ging Arie Pronk zich steeds meer bezig houden met EO-zaken en werd daar muzikaal directeur. Dat had wel consequenties voor CRM. Het repertoire werd steeds meer voorzien van geestelijke liederen, waar natuurlijk niets mis mee was, maar wat het kwaliteitsniveau van CRM niet ten goede kwam. Ik herinner mij nog goed dat wij in de gereformeer-

de kerk van Beetsterszwaag (!) zongen. Het was een mooi programma, maar de pers noemde het sentimenteel.

Tijdens de periode met Arie Pronk waren er diverse evenementen. Denk maar eens aan de reis met elf bussen naar Coventry, samen met Deo Cantemus, de reis naar Canada en de reis naar Wales. Onvergetelijke momenten waren dat met Caroline Kaart, Tony Jaanus-Rebel en Jan van Weelden. In ons eigen Oudewater gaven wij een concert met Karin Ostar.

Een begrip in Nederland

En ten slotte was er in 1970 iets fantastisch in de Ahoyhal op het Zuidplein van Rotterdam met de jongenssopraan Henry Schipper, dat door de EO-tv werd uitgezonden. Ja, de koren van Arie Pronk werden

Dat was het tijdperk Arie Pronk, de man van de Doelenconcerten

een begrip in Nederland. Deo Cantemus (375 leden), CRM (230 leden) en The Credo Singers (200 leden) deden de podia kraken en de mensen werden rijkelijk voorzien van kippenvel. Dat was het tijdperk van Arie Pronk, ook de man van de Doelenconcerten, die nu nog steeds op vier tot vijf avonden rond de kerst worden gehouden.

Canada en de USA.

Het is 1973 en CRM ging naar Canada en de Verenigde Staten van Amerika. Met ons koor gingen onze vaste begeleider Jan van Weelden en de bekendste soliste die ooit met ons koor heeft gezongen, Caroline van Hemert, vergezeld door haar man Willy van Hemert, de bekende regisseur bij de Nederlandse tv. In die jaren vertoonde de NCRV zijn serie Bartje. Deze serie nam hij ook mee naar Canada voor de Nederlandse emigranten. Dat werd een enorm succes. Ook de concerten in Grand Rapids, Holland Michigan en Chicago waren onvergetelijk. Jan van der Waart was de dirigent en die had daar zo kunnen blijven. Zo goed vonden ze hem. Enkele weken later vertolkte de soliste de Alt Rhapsodie van Brahms voor de tv met CRM en het Philips Symphonie Orkest, gedirigeerd door Louis Stotijn. De regisseur was Willy van Hemert. Ook NCRV!

Weer enkele weken verder zongen we een programma van geestelijke liederen voor de tv vanuit de Gerardus Majella kerk uit Den Haag. Weer met Caroline van Hemert en de organist Jan van Weelden. Dit was een programma van Kees Deenik.

Datzelfde jaar maakten we voor het eerst kennis met Aad van der Hoeven in De Doelen te Rotterdam. Daar was hij solist aan het orgel en Caroline was er ook weer bij, evenals het Politie Orkest Hermandad o.l.v. Cor Pronk.

Israël cantate

Tijdens het Oranjeconcert 1973 voerden we eveneens de Alt Rhapsodie van Brahms uit samen met de Philips Harmonie o.l.v. Freek Schorer (later tweede dirigent van CRM). Op dat programma stond ook de Israël cantate van Schorer, waarvan wij nu nog steeds de Bede zingen. Hierin kwam een declamatie voor, die Jan van der Waart voor zijn rekening nam.

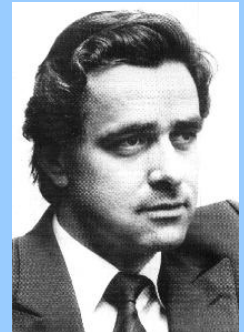
Poedels

Nog even iets leuks over Caroline. Zij noemde ons op het podium 'my boys' en ze had twee hondjes, die ze altijd meenam en ergens in een concertzaal parkeerde. Twee poedels, die bijna alle opera's van de wereld konden meezingen, want als Caroline, voorafgaand aan de generale repetitie, oefende en een leeg gebouw met in haar armen de twee hondjes, hoorde je de beestjes er bovenuit! Een vrolijke vrouw, die we niet licht zullen vergeten.

Andere solisten waren Ben van Oosten, de bekende organist van de Grote Kerk in Den Haag, Sander v. Marion, de bekende organist uit Scheveningen en Jan van Westenbruggen uit Wateringen,

die ook nog een tijdje begeleider is geweest bij CRM, maar daar schoten we niet veel mee op, Jan kon beter concerten spelen dan begeleiden. Na Jan van der Waart, die moest afhaken vanwege hartklachten, kwam Anne Posthumus.

Niet zijn sterkste kant

Weer een heel andere dirigent, die ook het populaire gedeelte van de muziek niet over het hoofd zag. Pianospelen was niet zijn sterkste zijde en daarom werden dit de meest drukke dagen voor Jan van Weelden, die buiten de concerten om veel kwam opdraven tijdens de repetities. In 1976

bestond de Koninklijke Militaire Kapel, waarvan Anne de dirigent was, 100 jaar. Met hen mochten we een concert geven in het Circustheater in Scheveningen voor een publiek met veel medailles en ridderorden op de borst.

In 1977 vertrokken we naar Erlangen en Bamberg. Daar gaven we concerten met de solisten Hannelore Pennink, Bob van Mourik en Leo Moerman. Jan van Weelden was weer de begeleider. Voor sommigen onder ons was de nacht niet zo goed. Zij lagen in een badkuip, omdat er voor hen geen plaats meer was in de herberg.

Jubileumconcert

Toen CRM al 50 jaar aan de weg timmerde, moest er een jubileumconcert komen. Dat kwam er, en hoe! De NCRV-tv maakte een registratie van dit concert met de soliste Germaine Stordiau, de Marinierskapel onder leiding van Jaap Koops, Jan van Weelden en onze eigen Bob en Leo. Rike van Epen was de presentator. Seventy Six Trombones zullen we niet snel meer vergeten.

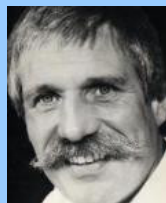
In 1977 traden we ook op met de Christelijke Harmonie Advendo uit Franeker, weer met Caroline van Hemert. Ook gaven we een kerstconcert met de Blue White Stars van Henk Smaling en gingen we naar Koog-Zaandijk voor een populair concert met de Harmonie Soli Deo Gloria.

Festgesang

In 1978 zongen we met Deo Cantemus, Loek van der Leeden, Krijnie Poot en Jan van Weelden in De Doelen in Rotterdam, waar we Arie Pronk ook weer tegenkwamen. Verder gaven we dat jaar het bekende Oranjeconcert met Joe Bourne en Helen Sheperd en zongen we Festgesang an die Künstler van Mendelsohn. Verder noem ik nog enkele evenementen en ga daar verder niet op in omdat we dan veel te veel ruimte moeten innemen: het Siemens koor uit Berlijn, in 1979 verder het kerstconcert in het Nederlands Congresgebouw met Honsels Harmonie en Caroline van Hemert, Harry Sevenstern (trompet), Fred Mann (panfluit).

Jubileum NCRV

Ook waren we nogmaals in De Doelen om een kerstconcert te geven met Deo Cantemus en de Credo Singers van Arie Pronk. Voor een heel ander doel waren we in 1981 ook in De Doelen. Dat was het jubileumconcert van de NCRV met CRM, *Frida Boccara*, het Metropole Orkest on-

der leiding van Rogier van Otterloo en Kees Deenik als leider van de samenzang. Ook deden we mee in de Ted Show van de NCRV-tv met *Ted de Braak* in de Lievekamp te Oss en een heel ander evenement voor tv was het Bloemengala

vanuit het Nederlands Congresgebouw in Den Haag. In die jaren waren we vaste klant bij de NCRV-tv. Andere solisten en bij ons koor waren Elisabeth Geering (sopraan), het Gents Kamerorkest, de Koninklijke Biltse Harmonie (in 1980), Femmy v.d. Weg (sopraan), *Thérèse Steinmetz* en het orkest José Marcello en presentator *Herman Emmink*, allemaal in het Nederlands Congresgebouw te Den Haag.

Ook in 1980 concerteerden we met het Volta Jeugdorkest van Wim Breddenhorst. In de jaren zeventig/tachtig zat *Louis van Dijk* vele malen achter de vleugel op onze concerten.

In 1982 gaven we een concert in Pijnacker onder leiding van Cees Schrijver met Koos Bons aan het orgel. De sopraan Doris v.d. Meerendonk uit Limburg solearde ook met CRM evenals de sopraan Eka Witteveen.

Op 13 augustus 1981 mochten we koningin Beatrix Den Haag binnenhalen tijdens haar kennismakingsbezoek aan onze stad. Dit ging in

Op 13 augustus 1981 mochten we koningin Beatrix Den Haag binnenhalen

de vorm van een concert met vele artiesten en koren waaronder CRM in het Nederlands Congresgebouw. Anne Posthumus was de dirigent en Hennie Schrijver, ja, de echtgenote van Cees, was de soliste in onder andere werken van Robert Stoltz. Anne Posthumus moest er wegens drukke werkzaamheden mee ophouden en gaf een goede tip aan het bestuur. Aad van der

Hoeven moeten jullie eens vragen. Een prima dirigent uit Rotterdam. En zo is het gekomen, dat vijfentwintig jaar geleden Aad kwam, zag en overwon met het nummer 'Dank

sei Dir, Herr.’ Over die laatste 25 jaar zullen anderen wellicht kunnen schrijven.

Alles overwegend kunnen we zeggen, dat Caroline van Hemert (later weer Kaart) het meest met ons koor is opgetreden, dat organist Jan van Weelden ons koor het meest heeft begeleid,

dat Deo Cantemus het koor is, waar we het meest mee hebben gezongen en waarmee wij als CRM nog altijd prima banden hebben, dat wij vaak uitvoeringen hebben gegeven, in binnen- en in buitenland en dat wij veel concerten hebben gegeven in De Doelen en in het Nederlands Congresgebouw. ■